

زۆرىنهى بهرپرسانى بالاي كۆماری ئىسلامى ئىران له كام نهتهوه و پاريزگا پىك هاتون ؟

(شىكارى نامارى)

به پىي سهرچاوه نافهرمىيه نامارىبىهكان له ئىران ، له كاتىك دا زياتر له نيوهى داينشتوانى ئەم و لاتە له نهتهوه و گهلانى جگه له فارس پىك هاتوووه و خۆپاراستنى ناومنهدى نامارى ئىران له بلاوكردهوهى نامارىكى فهرمى له پىكهاتهكانى نهتهوهىي هۆكارىكه بو هاتنه ئاراوهى ناماره خهملىندراوه جوراوجۆرهكان . پىكهاتهى زمانى دانىشتوانى ئىران به پىي (كتىبى راستىيهكانى دونيا – سىيا) ناماژه بهوه دهكا ۵۳% فارسى و زاراوهكانى ترى فارسى ، ۱۸% توركى نازمربايجانى و زاراوهكانى ترى توركى ، ۱۰% كوردى ، ۷% گىلهكى و مازنى ، ۶% لۆرى ، ۲% بىلوچى ، ۲% عهروبو و ۲% زمانهكانى تر ، كه به پشت بهستن بهم ناماره دهكرى بلين كه تهنيا نيوهى خهلكى ئەم و لاتە فارس زمانن [۱] . ههروهها هيندىك له بوچونه فهرمىيهكانى ئەم ناماره پشت راست دهكهنهوه كه گهلى فارس كهتر له نيوهى دانىشتوانى ئىران پىك دههينن . عهلى ئەكبهر سالى و هزىرى دهرهوهى ئىران له سهردهمى ئەحمهدى نىژاد دا له رۆژى ۲۸ى بهفرانبارى ۱۳۹۰ى ههتاوى (۱۷ ژانويهى ۲۰۱۲ى زابىنى) له سهفهرىك بو و لاتى توركىا و له توويزىكى فهرمى لهگهل رۆژنامهوانان باس لهوه دهكا كه ۴۰% خهلكى ئىران له توركهكان پىك هاتوووه [۲] . به لهبهرچاوه گرتنى ئەم رىژهيه و پىوهلكاندنى رىژهى گهلانى تر ئىتر جهماوهى فارسى و لات زور كهتر له نيوهى كۆمهلگاي ئىران پىك دههينن .

بونى ئەم رهنگاورهنگىيه له پىكهاتهى گهلى و لات دا بوته هوى داخوازى جوراوجۆرى نهتهوهىي له ئىران دا كه ياساى فهرمى ، مافى ژيان و پهروهيدانى كهلتور و زمانى تهنيا بو فهرهنگ و زمانى فارسى تورخان كردوووه . سههرمراى ئەوهش وردىبىنى له سههر سههرچاوهى نهتهوهىي بهرپرسانى بالاي دام و دهزگاكاني جوراوجۆرى ئىران و سههرچاوهى پاريزگاكانيان له كۆماری ئىسلامى ئىران دا نيشاندهرى ئەم راستىيه كه رهگهز و نهتهوه سههرچاوهيهكى گرینگ بو سههركهوتنى پله و پايهى بهرپرسانى فهرمى له ئىران دا ئەژمار دهكرىت و له سهروى ئەوهش هيندىك له پاريزگاكاني ئىران خاوهنى ژمارهيهكى زور له دهسهلاتدارانى ئىرانن . له دىرهكانى خاوهوه دا پىكهاتهى كۆماری ئىسلامى ئىران و سههرچاوهى نهتهوهىي و پاريزگاي له داىك بونى بهرپرسانى بالاي دام و دهزگا سياسى – سهربازى ئىران شى دهكهپنهوه .

پیکهاتەي گشتی سیاسی - سەربازی کۆماری ئیسلامی ئێران

کۆماری ئیسلامی جۆریک له دەسه‌لاتداری سیاسی ئەژمار دەکریت که بۆ یەکەم جار له ساڵی ۱۹۵۶ ی زایینی له لایەن ئیقبال لاهوری و له کاتی جیاپونەوهی پاکستان له هیند پێشنیار کرا و وەک شیوازی فەرمی حوکمرانی له پاکستان هاته سەر کار . ئیقبال که له ژێر کاریگەری بیروۆکهی (که‌له‌ پیاو) ی نیچه له نوسراوەکانی خۆی دا له چوارچۆیهی واتای (مروۆقی ته‌واو) دا که بۆ یەکەم جار له لایەن محییەدین عەرەبی له بیروۆکهی ئیسلامی دا باس کرابو به تیکه‌ه‌ل‌کیشانی ئەم دو بیروۆکهیه واته (که‌له‌ پیاو) ی نیچه و (مروۆقی ته‌واو) ی محییەدین عەرەبی بناغەي فەلسەفەي کۆماری ئیسلامی دارشت .

کۆی گشتی ناوهرۆکی ئەم جۆره سیستمه سیاسییه که له بیر و هزری ئیقبال دا جیی گرتبو ، بروا به خۆ بون ، خۆیی بون و زیندو کردنەوهی کۆمەلگای ئیسلامی ، هاندان بۆ گەرانەوهی ئیسلام بۆ گۆره‌پانی سیاسی و دژایەتی له‌گە‌ل شارستانییه‌تی روژئاوایی و دەسکەوتی روژئاوا له بواری زانستی و فەرهنگی یه . ئەم روانینه بۆ میژوی ئیسلام که دواتر له لایەن ئەبوعەلای مودودی ، زانای پاکستانی به پانناییه‌کی زیاتر کرا به تینۆری و له رینگەي بەر هەمەکانی ئایه‌تو‌لا خومەینی له روانگیه‌کی شیعە مەز هەبیبیه‌وه توانی له ساڵی ۱۳۵۷ ی هەتاوی (۱۹۷۹) ی زایینی ببیتە بنه‌مای حوکمرانی له ئێران . ئیستا جگه له کۆماری ئیسلامی ئێران ، ولاتانی پاکستان ، مۆریتانی ، ئەفغانستان ، و گامبیا خاوه‌نی سیستمی کۆماری ئیسلامین و له پێشگری ناوی فەرمی ولاتەکه‌یان دا ئەم وشه گەله (کۆماری ئیسلامی) به‌کار ده‌هێنریت .

دەزگای سەرۆک کۆماری ئیسلامی ئێران له نوسراوه‌یه‌کی فەرمی له ژێر ناوینیشانی (ناسیاوی له‌گە‌ل پیکهاتەي حکومت و دمو‌لە‌تی کۆماری ئیسلامی ئێران و بە‌لگه‌نامەي روانگه‌کان) که له ساڵی ۱۳۹۰ ی هەتاوی (۲۰۱۱) ی زایینی چاپ و ب‌لاو کراوه‌تەوه ، بناغەي سیاسی کۆماری ئیسلامی ئێران له سەرورەمکانی جۆراوجۆر دەناسینی که به پشت بەستن به‌و دەکرئ دام و دەزگا و دامەزرانەکانی ب‌ل‌ادەستی کۆماری ئیسلامی ئێران به شیوه‌ی خوار موه نیشان بدەین :

به له بهر چا و گرتنی جه دوه ملی سهره وه که وهک چارتنی فهرمی هیزه چه کداره کانی کوماری ئیسلامی ئیران
 نهژمار دهکرتیت دارشتهی پاریزگیایی فهرمانده بالاکانی هیزه چه کداره کانی کوماری ئیسلامی ئیران بهم
 شیواز هیه :

تتموه	پاریزگای له دایک بون	پله	ناو و نازناو
تورک	خوراسانی رهزهوی	فهرماندهی گشتی هیزه چه کداره کان	نایهتولا سهید عهلی نهکیهر خامنهیی
لقبر	تاران	سهروقکی بنکهی گشتی هیزه چه کداره کان	سهیرلهشکر محهمهد باقری
فارس	یهزد	فهرماندهی گشتی سوپای پاسدارانی کوماری نیسلامی	سهیرلهشکر محهمهد عهلی جه عفری
فارس	گیلان	فهرماندهی گشتی سوپا (نارتمش)	سهید عهتاتولا سألحی
فارس	نیسفه هان	فهرماندهی گشتی هیزی زیره فانی	سهیرتیپ حوسین نهشتهری
فارس	نیسفه هان	وهزیری بهرگری و پشتیوانی هیزه چه کداره کان	سهیرتیپ پاسدار حوسین دیهقان
فارس	قوم	جنگری سهروقکی بنکهی گشتی هیزه چه کداره کان	سهیرتیپ عهیدولر دهیم موسهوی
لقبر	خوزستان	فهرماندهی هیزی ووشکانی سوپا (نارتمش)	سهیرتیپ نهحمهد روزا پوردهستان
فارس	تاران	فهرماندهی هیزی ههویایی سوپا (نارتمش)	نهمیر سهیرتیپ حهسهن شاسهفی
فارس	فارس	فهرماندهی هیزی دهریایی سوپا (نارتمش)	دهریادار حهیبیولا سهیاری
فارس	گیلان	فهرماندهی بنکهی پاراستنی ههویایی سوپا (نارتمش)	نهمیر سهیرتیپ فهرزاد نیسماعیلی
فارس	نیسفه هان	جنگری فهرماندهی گشتی سوپای پاسداران	سهیرتیپ پاسدار حوسین سهلامی
فارس	مهسکهزی	فهرماندهی هیزی ووشکانی سوپای پاسداران	سهیرتیپ پاسدار محهمهد پاکپور
فارس	نیسفه هان	فهرماندهی هیزی دهریایی سوپای پاسداران	سهیرتیپ پاسدار عهلی فهدهوی
فارس	کرمان	فهرماندهی سوپای قودس	سهیرلهشکری پاسدار قاسم سولهیماتی
فارس	فارس	فهرماندهی هیزی خوراکری بهسیج	سهیرتیپ پاسدار خولامحوسین عهیب پهروه
فارس	گیلان	فهرماندهی هیزی ههویایی سوپای پاسداران	سهیرتیپ پاسدار نهمیر عهلی حاجی زاده
فارس	مازه ندهران	جنگری فهرماندهی گشتی هیزی زیره فانی	سهرداری سهیرتیپ نهسکه ندهر مونهنی
نادیار	نادیار	فهرماندهی گشتی هیزی سنورداری زیره فانی	سهرداری سهیرتیپ قاسم رهزایی
نادیار	نادیار	فهرماندهی هیزی ههویایی زیره فانی	سهردار حوسین عهلی موسته نجهیران

به له بهر چا و گرتنی نه تهوهی فرمانده بالاکان دارشتهی فرمانده بالاکانی هیزه چهکارهکانی کوماری ئیسلامی ئیران بهم شیوازهیه :

وهک دینه بهر چا و 75% فرمانده بالاکانی هیزه چهکارهکانی کوماری ئیسلامی ئیران له نه تهوهی فارس پیکهاتون که لهم نیوه دا پشکی سهرهکی وه بهر پاریزگای ئیسفههان کهوتووه .

پیکهاتهی نه تهوهی و پاریزگایی بهرپرسانی بالای دهزگای یاسا دانان

دهزگای یاسا دانان یهکیک له کۆلهکهکانی سهرهکی کوماری ئیسلامی ئیرانه که ئهرکی دارشتن و پهسهند کردنی یاسا گشتیهکانی ولاتی له ئهستویه . دهزگای یاسا دانان له دو ناوهندی سهرهکی پارلمانی ئیسلامی و ئهنجومهنی چاودیری پیک هاتووه . نوینهرانی پارلمان که دواي پهسهند کران له لایهن ئهنجومهنی چاودیری به دهنگدانی گشتی ههلهههژیردرین ، یاسا جوړاو جوړهکان بو جی به جی کران له ناوخوی ولات دا پهسهند دهکن . ناوهندی دوهم ئهنجومهنی چاودیرییه که ئهرکی چاودیری به سهر یاسا پهسهند کراوهکانی پارلمانی ئیسلامی و دیاری کردنی گونجاوی یاساکان لهگهڵ یاسای بنهرتی (دهستور) و شهرعی ئیسلامی له ئهستویه . دیاری کردنی گونجاو بونی پهسهند کراوهکانی پارلمانی ئیسلامی لهگهڵ فرمانهکانی ئایینی ئیسلام له ئهستوی کۆی گشتی فهقیههکانی (مهلاکان) ئهنجومهنی چاودیرییه و گونجاو بونیشیان لهگهڵ یاسای بنهرتی (دهستور) له ئهستوی کۆی گشتی ئهندامانی ئهنجومهنی چاودیرییه .

دارشتهی نهتهوهیی ئەندامانی ئەنجومهنی چاودێری وهک ناوهندیکی کاریگهری کۆماری ئیسلامی ئێران بهم شیوازهیه :

تاو و نازناو	پله	پاریزگای له‌دایک بون	نهتهوه
نه‌محمد جهتهتی	ده‌بیر	نیسفه‌هان	فارس
محمد مومنین	فهقیه	قوم	فارس
مه‌هدی شهب زینده‌دار	فهقیه	فارس	فارس
سه‌ید مه‌حمود هاشمی شاه‌رودی	فهقیه	نه‌جهف (عیراق)	عهرهب
سه‌ید محمد ره‌زا موده‌ریسی یه‌زدی	فهقیه	یه‌زد	فارس
محمد یه‌زدی	فهقیه	نیسفه‌هان	فارس
نه‌جاتولاً نیبرا هیمیان	شاره‌زای یاسا	مازه‌نده‌ران	فارس
سام سه‌وادکوهی فه‌ر	شاره‌زای یاسا	تاران	فارس
موحسین نیسماعیلی	شاره‌زای یاسا	تاران	فارس
محمد ره‌زا عه‌لیزاده	شاره‌زای یاسا	مازه‌نده‌ران	فارس
سه‌ید فه‌زلولاً موسه‌وی	شاره‌زای یاسا	نیسفه‌هان	فارس
عه‌باس عه‌لی که‌دخدایی	شاره‌زای یاسا	نیسفه‌هان	فارس

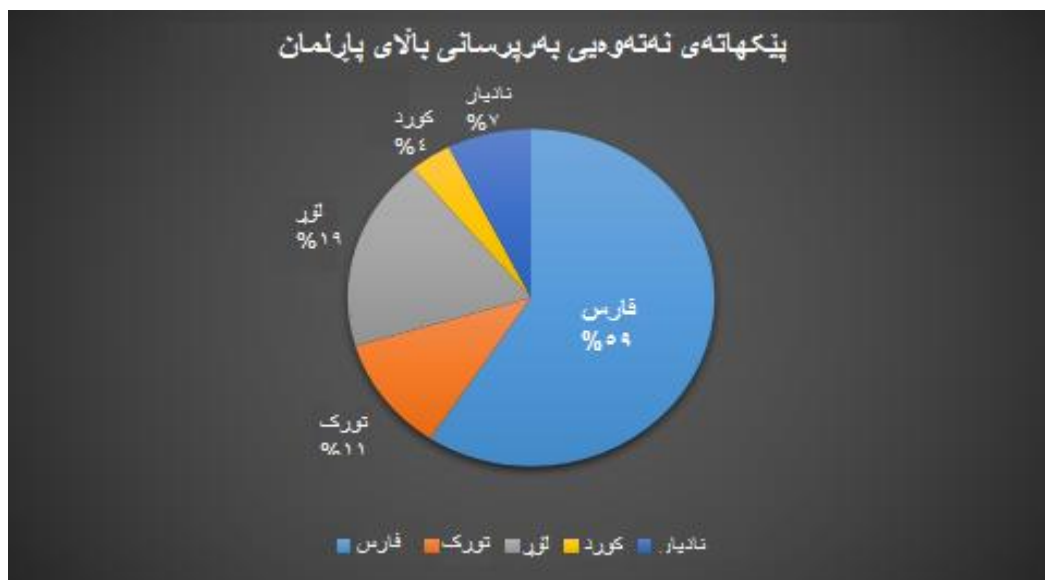
وهک دینه به‌رچاو پاریزگای نیسفه‌هان به‌ چوار ئەندامه‌وه زۆرتیرین پشکی له‌ پاریزگاگان له‌م ناوه‌نده‌ دا وه‌به‌ر که‌وتوه و پینکه‌اته‌ی نهتهوهیی ئەنجومهنی چاودێری بهم شیوازهیه :

پنجهتهی پاریزگیی بهر پرسه بالاکانی پارلمانی ئیسلامی که بهر پرسه سیارهتی دارشتنی یاسا له ئیرانیان له ئەستویه بهم شیواز هیه :

تێمهوه	پاریزگنا	بهر پرسه سیارهتی	تاو و تازتاو
فارس	تعمهف (ماژندهراتی)	سەرۆکی پارلمان	عهلی نهمده شیر لاریجانی
تورک	نازه ریاجاتی رۆژههلات	جینگری یهگمهسی سەرۆک	مهمهود بیزشکیان
فارس	تاران	جینگری دووهمی سەرۆک	عهلی موتههمری
فارس	سیمتان	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	عولامرهزا کاتب
فارس	خۆراسانی رهزهوی	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	نهمیر حوسین قازی زاده
نادیار	هممهدان	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	نهمکهر رهتیهیر زاده
فارس	ماژندهران	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	عهلی نهمسفر یوسف تمزاد
فارس	قوم	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	نهممهده میر نایادی قهرهاتی
فارس	تاران	دهبیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	مهممهده عهلی وهکیلی
فارس	هۆرمۆزگان	چاودیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	مهممهده ناشوری تازیانی
فارس	تاران	چاودیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	بیروژ تیههستی
کورد	نازه ریاجاتی رۆژناوا	چاودیر (نهمداسی لێژتهی سەرۆکایهتی)	مهممهده قاسیم عوسمانی
فارس	کرمان	سەرۆکی لێژتهی خویندن و تووژینهوه	مهممهده مههدهی زاهیدی
تورک	نازه ریاجاتی رۆژههلات	سەرۆکی لێژتهی کۆمهالهاتی	سهلمان خودا دادی
فارس	کرمان	سەرۆکی لێژتهی نایوری	مهممهده رهزا پور ئیبراهیمی
فارس	تاران	سەرۆکی لێژتهی تهندهروستی و دهرمان	عهلی تهویهخت حهقیقی
فارس	نهمپورز	سەرۆکی لێژتهی شوپرا و کار و باری تاوخوازی	مهممهده جهواد کولی وهتد
فارس	خۆراسانی رهزهوی	سەرۆکی لێژتهی قهرههنگی	تاسیرولا پهمان قهر
نادیار	قهرۆین	سەرۆکی لێژتهی مادهی تهوهی یاسای بتهههتی	داوود مهممهدهی
لۆر	لۆرستان	سەرۆکی لێژتهی ناسایی تهتهوهی و سیاسهتی دهرهوه	عهلانهمدین برجنیردی
لۆر	خۆزستان	سەرۆکی لێژتهی وزه	قهرهیدون حهسهن وهتد
تورک	نازه ریاجاتی رۆژههلات	سەرۆکی لێژتهی بیهههسازی و کاتراکان	عهلیز نهمکهریان
لۆر	کۆهگیلویه و بویه نهممهده	سەرۆکی لێژتهی پلان، بودجه و ژمیرکاری	عولامرهزا تاج گهردون
لۆر	لۆرستان	سەرۆکی لێژتهی دادهوری و ماف	ئهلاهیار مهلیکشاهی
فارس	ماژندهران	سەرۆکی لێژتهی کشت و کال، نای و سهرجاوهی سروشتی	عهلی مهممهده شاعیری
فارس	گورگان	سەرۆکی تاوهتدی تووژینهوهی پارلمان	کارم جهلالی
لۆر	لۆرستان	سەرۆکی لێژتهی تووژینهوهی ئیسلامی پارلمان	نهممهده موهملیقی

پنجهتهی نهتهوهیی بهر پرسه بالاکانی پارلمانی ئیسلامی بهم شیواز هیه :

پیکھاتہی نہتہوہیی و پاریزگایی بہرئوہبہرانی بالای ہیزی جی بہ جی کار (دہولت)

ہیزی جی بہ جی کار (دہولت) یہکیک لہ سی ہیزی ئیرانہ کہ ئرکی بہرئوہبردنی ولات بہ پئی یاسا دارئزراوہکانی کہ دہزگای یاسادانان پەسەندی کردون لہ ئەستویہ و سەرۆکایەتی ئەمەش بہ دەست سەرۆک کۆمارہ . بہ پئی یاسای ژمارہ سەد و سێزدەہی بنەرەتی (دەستور) ی کۆماری ئیسلامی ئێران یہکیک لہ گرینگترین ئەرکەکانی سەرۆک کۆمار جی بہ جی کردنی یاسای بنەرەتی (دەستور) ہ کہ دەرئیت لہ رینگای چاودیری ، کۆ کردنەوہی زانیاری ، وردبینی و بەدواداچون ، کاری پئیویستی بۆ بکا و لہ کاتی وەستان یا جی بہ جی نەبونی مادہیەک لہ مادەکانی یاسای بنەرەتی (دەستور) بہ جۆرہی پئیویست ہەنگاو بنیت . بہ کۆی گشتی ہیزی جی بہ جی کار (دەولت) بہ سەر دو بەشی ئەنجومەنی وەزیران و جیگرانیان لہ گەل ریکخراوہکانی پەیوہندیدار دابەش دەبیت . دارشتەہی نہتہوہیی و پاریزگایی بہرپرسیانی بالای دەولت بہم شیوازہیہ :

ناو و ناز ناو	پله	پاریزگای له دایک بون	تختونه
حسین یوحانی	سمرقک کۆمار	سیمتان	فارس
فخره دین نهمدی دانش ناشتیایی	وهزیری بهیوئیندیکان و پیشکوتتی هوالگری	مركزی	فارس
مه محمود وا عیژی	وهزیری هوالگری	تاران	فارس
سهید مه محمود عهلهوی	وهزیری کار و باری دهرهوه	فارس	فارس
مه مهلهد جهواد زهریف	وهزیری کار و باری نابوری و دارایی	تاران	فارس
عهلی تهیب تیا	وهزیری تیغروستی، دهرمان و خوئندتی پزیشکی	نیسقههان	فارس
سهید حسین قازی زاده هاشمی	وهزیری هاریکاری، کار و باری قومه لایمتی	خۆراسانی رهنهوی	فارس
عهلی ره بیعی	وهزیری کشت و کال	تاران	فارس
مه محمود حوچمتی	وهزیری داه	نیسقههان	فارس
مستافا پور محهمدی	وهزیری بهرگری و پشتیوانی	قوم	فارس
حوسین ذیهقانی بوده	هیزه چهکارهکان	نیسقههان	فارس
عهباس نهحمهه ناخوئدی	وهزیری ریگه و بان و شارسازی	تهجیف (ولاتی عیراق)	به ردهگه فارس - تورک
مه مهلهد رهزا نیعمهت زاده	وهزیری پیشمسازی و کاتراکان و بازرگانی	نازهریاجاتی رۆژهه لاتی	تورک
مه مهلهد فسر هادی	وهزیری زانست، توئینمه و پیشکوتن	سیمتان	فارس
سهید رهزا سالخی نه میری	وهزیری قهرهنگ و ریتوئیتی نیسلاسی	مازندهران	فارس
عهبدوهرهزا رهمانی فهزلی	وهزیری ناووخ	خۆراسانی پاکوری	تورک
بیژن نامدار زهنگه	وهزیری تهوت	کرمانشا	کورد
جهمید چیت چیان	وهزیری وزه	نازهریاجاتی رۆژهه لاتی	تورک
مه سعید سولتانی فسر	وهزیری وهزیش و لاوان	تاران	فارس
نیسحاق چه هاتگری	جیگری بهمسی سمرقک کۆمار	کرمان	فارس
مه مهلهد نه هاوندیان	سمرقکی بنگه سمرقک کۆمار	تاران	فارس
حوسین قهره دیون	یاریده دهری تاییمتی سمرقک کۆمار	سیمتان	فارس
عهلی یونس	یاریده دهری تاییمتی سمرقک کۆمار بۆ کارو باری گهلان و کهمینه کاتی نابیتی	ههمدان	فارس
نیلهام نه مین زاده	یاریده دهری تاییمتی سمرقک کۆمار بۆ کارو باری شارقه مندی	فارس	فارس
مه مهلهد شسریعتمه داری	جیگری سمرقک کۆمار بۆ جن به جن کاری	تاران	فارس
مه مهلهد باقر نهویهخت	سمرقکی ریکخراوهی بهرنامه و بووجه و تهیژی سمرقک کۆمار	گیلان	فارس
سورینا ستماری	جیگری سمرقک کۆمار بۆ کارو باری زانست و پیشکوتن	تاران	فارس
مه چید نه نساری	جیگری سمرقک کۆمار بۆ کاری باسی	کرمان	فارس
شه هیندوختم هوالویردی	جیگری سمرقک کۆمار بۆ کارو باری زمان و بنه مانه	نازهریاجاتی رۆژناوایی	تورک
عهلی نه کبیر سالخی	جیگری سمرقک کۆمار و سمرقکی ریکخراوهی وهزی ناوههتی نیران	کهرهلا (ولاتی عیراق)	تادیار
زههرا نهحمه دی پور	جیگری سمرقک کۆمار و سمرقکی ریکخراوهی کله پوری قهرهنگی	ههمدان	لۆر
مه عسومه نیبتکار	جیگری سمرقک کۆمار و سمرقکی ریکخراوهی یاراستتی ژینگه	تاران	فارس
مه مهلهد عهلی شه هیدی مه هلهاتی	جیگری سمرقک کۆمار و سمرقکی بنگه شه هیدان و خویمه خشان	مركزی	فارس
نه کبیر تورکان	راوئیزکاری بالای سمرقک کۆمار	تاران	فارس
مه مهلهد عهلی نه چهقی	راوئیزکاری بالای سمرقک کۆمار بۆ کارو باری نابوری	تاران	فارس
جهسامه دین ناشنا	راوئیزکاری سمرقک کۆمار بۆ کارو باری قهرهنگی	تاران	فارس
مه مهلهد رهزا سادقی	راوئیزکاری سمرقک کۆمار بۆ کارو باری راگه یاندن	کرمانشا	کورد
حسین نه مازی	راوئیزکاری سمرقک کۆمار بۆ کارو باری مامقستایانی نابیتی	قوم	فارس
وهلیولا سیمف	سمرقکی باتکی تاوئندی	ههمدان	لۆر
عهلی شه مخانی	سکرتهری بالای نهنجومنتی ناسایینی نه تهوی بی	خۆزستان	عهرهب
مه مهلهد حسین نینژاری	سکرتهری بالای نهنجومنتی فهزای مهجاری	تاران	فارس
نه سرولا چه هاتگری	سمرقکی ریکخراوهی پیشکوتتی هوالگری	تاران	فارس
عهلی رهزا زالی	سمرقکی ریکخراوهی بیکهاتهی بزیشی	تاران	فارس
عهلی مه مهلهد نادابی	سمرقکی ریکخراوهی بیکهاتهی بهرستاری	تاران	فارس
عهباس عهلی نه لاهیاری	سمرقکی ریکخراوهی بیکهاتهی دهرن ناسی و راوئیزکاری	کرمانشا	کورد
شاپور مه مهلهدی	سمرقکی ریکخراوهی بیکهاتهی بۆرسه و لایه ره به هادار هکان	زهنجان	تورک
عهبدوولناسر هیماتی	سمرقکی گشتی دهستایه ری تاوئندی	ههمدان	تورک
سهید تهقی نوریهخت	سمرقکی ریکخراوهی دابین کردنی قومه لایمتی	خۆراسانی باشوری	فارس
نهحمه د دوست حوسینی	سمرقک و نه دامی لیزتهی بهر یوه بهر ایهمتی ستوقی گهشه پیدانی ته تهوی بی	تاران	فارس

هه‌ئسه‌نگاندنی ئاماری خشته‌ی سه‌روه نیشان ده‌دا که پارێزگای تاران به شانزه به‌رپرسی با‌لا له ده‌ولت دا زۆرت‌رین پشکی له نیو پارێزگاگان دا وه‌بهر که‌وتوه . دارشته‌ی نه‌ته‌وه‌یی به‌رپرسی با‌لای ده‌ولت به‌م شێوازیه :

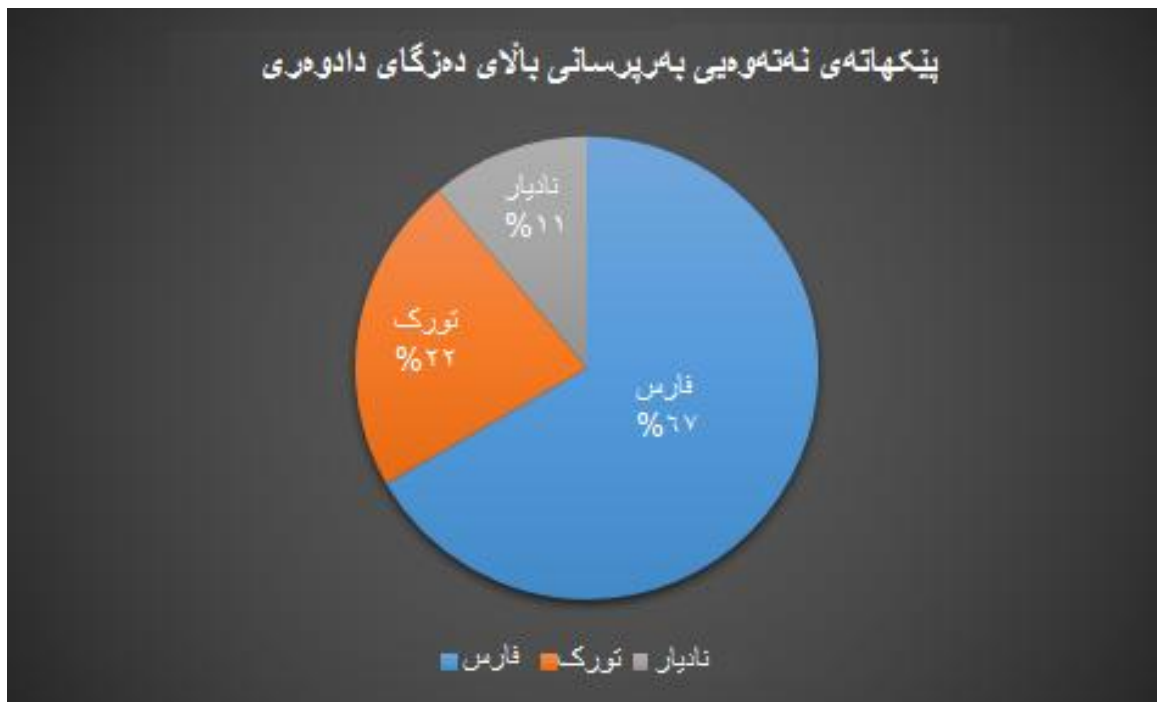
پێکهاته‌ی نه‌ته‌وه‌یی و پارێزگایی به‌رپرسی با‌لای ده‌زگای دادوه‌ری

ده‌زگای دادوه‌ری کۆماری ئیسلامی ئێران له سه‌ر بنه‌مای یاسای ئایین و به‌ پێی (فقیه‌ی ئیمامیه) دارێژراوه . به‌ پێی یاسای بنه‌ره‌تی (ده‌ستور) ی کۆماری ئیسلامی ئێران ده‌زگای دادوه‌ری له په‌نا ده‌زگای یاسا دانان و هێزی جێ به‌ جێ کار (ده‌ولت) له ژێر ده‌سه‌لاتی ویلايه‌تی خاوه‌ن ده‌سه‌لاتی فه‌قیه‌ کار ده‌کا. سه‌رۆکی ده‌زگای دادوه‌ری به‌رپرسی دام و ده‌زگاگانی وه‌ک ئه‌نجومه‌نی با‌لای دادی و‌لات ، دادوه‌ری گشتی و‌لات ، ناوه‌ندی کاروباری راوێژکاری بۆ چاره‌سه‌ری کێشه‌کان ، دادگاگان و دادگای با‌لای دادوه‌ران ، ئه‌نجومه‌نی دادی دام و ده‌زگاگان ، رێکخراوه‌ی دادی هێزه‌ چه‌کداره‌کان و دادگای پارێزگاگان، رێکخراوه‌ی پزیشکی داد ، رێکخراوه‌ی وردبینی گشتی و‌لات ، رێکخراوه‌ی به‌ندیخانه‌کان و چالاکییه‌کانی چاکسازی و‌لاته .

دانشتهی پاريزگای بهرپرسانی بالای دهزگای دادوهری بهم شيوازهیه :

تمتوه	پاريزگای له دايک يون		ناو و نازناو
فارس	تمجف (بتمجک مازدهدراتی)	سمرقوی دهزگای دادوهری	سادیق نامولی لاریجانی
فارس	نیسقههان	جینگری بهکمسی سمرقک	غولامحوسین موحسنی نیژدهیی
فارس	قوم	دادوهری گشتی ولات	محمدهاد جه عفسر مونتهزیری
تورک	زهتجان	سمرقوی نهمجومنتی بالای ولات	حوسین کهریمی
تورک	نازه ریایجانی روزهه ولات	سمرقوی بیکهه پراویزکاری چارهسهری کنیشهکان	محمدهاد مههدی نهمهدی میاتجی
فارس	قوم	سمرقوی دادسرا و دادگاکاتی بالای دادوهران	محمدهاد مووهحیدی
فارس	تاران	سمرقوی نهمجومنتی دادی دام و دهزگانان	دکتور محمدهاد حوسین بههرامی
نادیار	نادیار	سمرقوی ریئیکخاروی دادوهری هنیزه چهکنارهکان	شوکرولا بههرامی
فارس	نیسقههان	سمرقوی وردییتی گشتی ولات	ناسر سیراج

به له بهرچاو گرنتی خشتهی سهرهوه پیکهاتهی بهرپرسانی بالای دهزگای دادوهری بهم شيوازهیه :

پیکهاتهی نهتهوهیی و پاریزگایی نهندامانی نهنجومهنی دهست نیشان کردنی بهرژهوندیییه بالاکانی حکومت

نهنجومهنی دهست نیشان کردنی بهرژهوندیییه بالاکانی حکومت له بناغه گرینگهکانی سیاسی ئیران نهژمار دهکریت که کاری سهرهکی نهو پیکهینانی هاوسهنگی له نیوان نهنجومهنی چاودیری و و پارلمانی ئیسلامی ئیرانه . لهو کاتانهی پارلمانی ئیسلامی پیداگری بو پهسهند کردنی دارپژراوهیهکی خوی دهکا و نهنجومهنی چاودیری رای ئهرینی له سهر دارپژراوهکه نییه ، نهنجومهنی دهست نیشان کردنی بهرژهوندیییه بالاکانی حکومت وهک سهرچاوهیهکی کوتایی هینان نیوانگیری دهکا . ژمارهی نهندامانی نهنجومهن له چل و چوار کهسی جیگیر و یهک کهسی کاتی به شیوهی میوان که سهبارت به قسه و باسی له ئارا دا شیواو بیت پیک دیت و نهندامانی جیگیر ههر پینج سال جاریک و به فرمانی ریبهر دهست نیشان دهکرین . گرینگترین ئهرکی ئهم نهنجومهنه دیاری کردنی بهرژهوندی له نیوان بیر و رای پارلمانی ئیسلامی و نهنجومهنی چاودیری ، دارستن و پیشنیار کردنی سیاسهتهکانی گشتی حکومت (کۆماری ئیسلامی) بو جی به جی کردنی خالی یهک له مادهی سهد و دهی یاسای بنهرتی (دهستور) ، چارهسهری گرفتهکانی حکومت له سهر ئهسپاردهی ریبهر ، دهربرینی بیر و را سهبارت بهم پرسیارانهی ئاراستهی نهنجومهنی دهست نیشان کردنی بهرژهوندیییه بالاکانی حکومت دهکرین .

پیکهاتهی پاریزگایی نهندامانی ئهم نهنجومهنه بهم شیوازهیه :

ناو و نازناو	پله و چۆرى نهندامهتى	پاريزگاي له دايمك بون	نهمهوه
محمد عظمى محمودى كرماتى	سهرۆكى كاتى	كرمان	فارس
حاسن روحانى	ياسايى (سهرۆك كۆمار)	سىمتان	فارس
سادق لاريجائى	ياسايى (سهرۆكى دهنگاي داد)	تەجەف (بتمچەك مازەندەراتى)	فارس
عظمى نەردەشیر لاريجائى	ياسايى (سهرۆكى پارلمان)	تەجەف (بتمچەك مازەندەراتى)	فارس
نەحمەد چامەتى	ياسايى (سكرتيرى نەنجومەتى چاوديرى)	نيسقههان	فارس
محمد مومنين	ياسايى (قەقىه - نەنجومەتى چاوديرى)	قوم	فارس
محمد مەهدى شەب زبندەدار	ياسايى (قەقىه - نەنجومەتى چاوديرى)	فارس	فارس
سەيد محمود هاشمى شاهرودى	ياسايى (قەقىه - نەنجومەتى چاوديرى)	تەجەف (عيراق)	عەرب
سەيد محمد رەزا مودەرىسى يەزدى	ياسايى (قەقىه - نەنجومەتى چاوديرى)	يەزد	فارس
محمد يەزدى	ياسايى (قەقىه - نەنجومەتى چاوديرى)	نيسقههان	فارس
عظمى شەمخائى	ياسايى (سكرتيرى نەنجومەتى يادى ناسايشى نەتمەبى)	خۆراسان	عەرب
موحسین رەزايى ميرقاتە	ياسايى (سكرتيرى نەنجومەتى)	خۆراسان	لۆر
عظمى نەكيب و لايتى	راستەقىتە (سهرۆكى تاوندى لىنۆلینەرى ستراتيزىك)	تاران	فارس
نېبراھيم نەمىتى تەجەف نايدى	راستەقىتە (دايمى)	نيسقههان	فارس
عظمى نەكيب تاتق تورى	راستەقىتە (دايمى)	مازندەران	فارس
محمود محمدى عيراقى	راستەقىتە (دايمى)	كرمانشا	كورد
عۆلامرەزا ميسايى موقەدەم	راستەقىتە (دايمى)	خۆراسانى رەزەوى	فارس
حاسن ساتى	راستەقىتە (دايمى)	نيسقههان	فارس
محمود نەحمەدى تەزاد	راستەقىتە (دايمى)	سىمتان	فارس
سەئید جەليلى	راستەقىتە (دايمى)	خۆراسانى رەزەوى	فارس
نەحمەد و حەيدى	راستەقىتە (دايمى)	فارس	فارس
حوسین محمدى	راستەقىتە (دايمى)	تاديان	ناديار
سادق واعيز زاده	راستەقىتە (دايمى)	خۆراسانى رەزەوى	فارس
قوربانەظمى دوبرى تەجەف نايدى	راستەقىتە (دايمى)	نيسقههان	فارس
سەيد مستەفا مير سەلیم	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
عظمى ناقا محمدى	راستەقىتە (دايمى)	هەمدان	فارس
مورتەزا تەيمورى	راستەقىتە (دايمى)	قەزوین	فارس
حوسین قیروز نايدى	راستەقىتە (دايمى)	خۆراسانى رەزەوى	فارس
محمد رەزا عارف	راستەقىتە (دايمى)	يەزد	فارس
سەجید نەمسارى	راستەقىتە (دايمى)	كرمان	فارس
عۆلامرەزا ناغازاده	راستەقىتە (دايمى)	نازەربايجائى رۆژناوایی	تورک
پەرویز داوودى	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
حوسین موزەفەر	راستەقىتە (دايمى)	هەمدان	فارس
محمد رەزا باھوتەر	راستەقىتە (دايمى)	كرمان	فارس
محمد جەواد نیرەواتى	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
عۆلامعظمى حەداد عادل	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
عۆلامحوسین موحسنى لىزەبى	راستەقىتە (دايمى)	نيسقههان	فارس
محمد فروزەندە	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
داوود دانش جەتقەرى	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس
محمد حوسین سەفار هەردەدى	راستەقىتە (دايمى)	تاران	فارس

به له بهر چا و گرتنی خشته ی سهر وه دار شته ی نه ته وه یی نه ندانانی نه نجومه نی ده ست نیشان کردنی بهر ژ وه مندییه بالاکانی حکومت بهم شیوازه یه :

پنکهاته ی نه ته وه یی و پاریزگایی لیژنه ی بهر یوه بهری نه نجومه نی شاره ایانی ریبهری

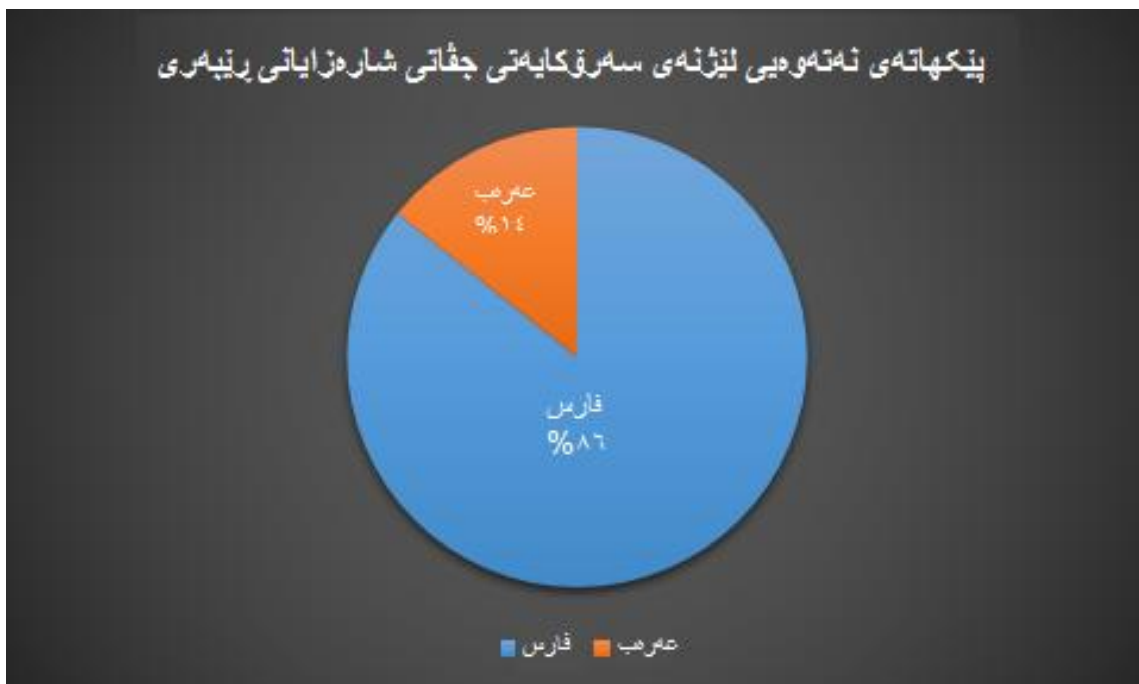
نه نجومه نی شاره ایانی ریبهری ، نه نجومه نیکی پنکهاتو له شاره ایانی نایینی شیوا که له مسر بنه مای ماده ی سهد و حصوتی یاسای بنه رته ی (ده ستور) ی کوماری نیسلامی نیران بهر پرسیاره تی ده ست نیشان کردنی (وله ی فقهیه) واته (ریبهری کوماری نیسلامی) له نه ستویانه . هه ر خولیک له م نه نجومه نه هه شت سآله و نه ندانمه کانی له ریگه ی دهنگی راسته وخو و نه نی خه لک هه لده بژیردرین . نه نجومه نی شاره ایانی ریبهری له جی به جی کردنی ماده ی یهک و دوی یاسانامه ی ناوخوی نه نجومه ن ، ژماره ی شاره ایانیان هه شتا و هه شت کهس دیاری کردوه . هیندیک له یاساناسان بر وایان وایه که ناوی نه نجومه نی شاره ایان له گه ل نه رکی پی نه سپیردر او یهک ناگر یته وه و هویکه ی نه وه یه که نه رکی نه م نه نجومه نه ده ست نیشان کردنی ریبهره و به پی ماده ی سهد و نوی یاسای بنه رته ی (ده ستور) ، ریبهر پیویسته خاوه نی هه شت مه رج وهک ، فیقاههت (شاره ایانی ته وای نایینی) سیاسهت ، بهر یوه بهری و بییت بو نه وه ی نه ندانانی نه نجومه ن بتوانن ده ست نیشانی بکه ن ، له کاتیک دا بو نه م نه ندانانه ته نیا له مسر خالی فیقاههت

(شاره‌زایی ته‌واوی ئایینی) پیداکری ده‌کریټ ، که‌واته پی‌ویسته ناوی ئەم ئەنجومه بگۆردریټ بو (ئەنجومه‌نی شاره‌زایانی فیهی) یا ئەمه‌تا یاسانامه‌ی شاره‌زایان بگۆردریټ و له‌ بواره‌کانی تریش دا وه‌ک ئایینه‌کانی تر و ژنان و پسوور و شاره‌زایان بنه ئەندام .

دارشته‌ی پارێزگایی لێژنه‌ی به‌ریوه‌به‌ری ئەم ئەنجومه‌نه له ئیستا (خولی پینجه‌م) به‌م شیوازه‌یه :

ناو و نازناو	پله	پارێزگای له‌ دایک یون	تیمه‌وه
نه‌حمه‌د جه‌نه‌تی	سه‌رۆکی جفاتی شاره‌زایان	نیسفه‌هان	قارس
محمد عه‌لی مووه‌حدی کرمانی	جیگری یه‌که‌می جفاتی شاره‌زایان	کرمان	قارس
سه‌ید محمد هاشم شاه‌رودی	جیگری دووه‌می جفاتی شاره‌زایان	نه‌جه‌ف	عهرب
قوریانه‌لی دوریری نه‌جه‌ف نابادی	سکرته‌یر	نیسفه‌هان	قارس
سه‌ید نه‌حمه‌د خاتمه‌ی	سکرته‌یر	سیمنان	قارس
سه‌ید نییرا هیم ره‌نیه‌ی	کارگیری دارایی	خۆراسانی ره‌زه‌وی	قارس
سه‌ید هاشم حوسینی پوشه‌ه‌ری	کارگیری فسه‌ه‌نگی	پوشه‌هر	قارس

به‌ له‌به‌رچاو گرتنی خشته‌ی سه‌روه‌ه پیکه‌اته‌ی نه‌ته‌وه‌یی ئەم ئەنجومه‌نه به‌م شیوازه‌یه :

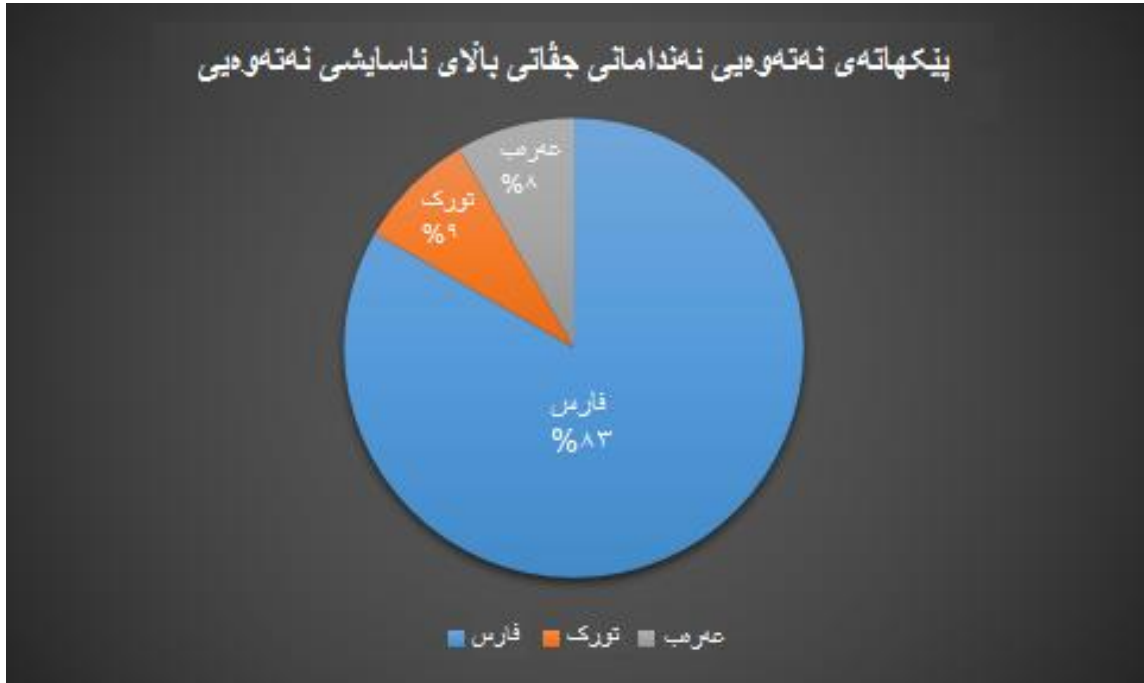
پېكهاټه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و پاریزگایی نه‌ندامانی نه‌نجومه‌نی بالای ناسایشی نه‌ته‌وه‌یی ئیران

نه‌نجومه‌نی بالای ناسایشی نه‌ته‌وه‌یی کوماری ئیسلامی ئیران په‌کیک له نه‌نجومه‌نه‌ گرینگه‌کانی پېكهاټه‌ی سیاسی – سهربازی کوماری ئیسلامی ئیران نه‌ژمار ده‌کریت که سیاسه‌تی به‌رگری – ناسایشی و لات له چوارچنوه‌ی سیاسه‌ته‌ گشتیبه‌کان که له لایهن ریبه‌روه په‌سه‌ند کراوه دیاری ده‌کات و هه‌روه‌ها هاوته‌ریب کردنی چالاک‌ی سیاسی ، هه‌والگری ، کومه‌لایه‌تی ، فه‌ره‌نگی و نابوری له په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل بیروک‌ه‌ی گشتی به‌رگری – ناسایشی و که‌ک و مرگرتن له سه‌رچاوه‌کانی دارایی و مه‌عنوی و لات بو به‌رپرچ دانه‌وه‌ی هه‌ره‌شه‌ی ناوخو‌یی و ده‌ره‌کی له نه‌رکه‌کانی نه‌م نه‌نجومه‌نه‌یه .

پېكهاټه‌ی پاریزگایی نه‌ندامانی ئیستای نه‌نجومه‌نی بالای ناسایشی نه‌ته‌وه‌یی کوماری ئیسلامی ئیران به‌م شئوازیه :

تاو و تازتاو	جۆتییه‌تی نه‌ندامه‌تی	پاریزگای له دایک یون	ته‌وه‌
حه‌سه‌ن روحانی	سه‌رۆک کۆمار	سیمتان	فارس
عه‌لی لاریجانی	سه‌رۆکی پارلمان	ته‌جه‌ف (یتجه‌فک مازه‌نده‌راتی)	فارس
سه‌ادق لاریجانی	سه‌رۆکی ده‌زگای دادوه‌ری	ته‌جه‌ف (یتجه‌فک مازه‌نده‌راتی)	فارس
مه‌مه‌د باقر ته‌ویه‌خت حه‌قیقی	سه‌رۆکی ریسه‌راوه‌ی به‌ریوه‌برایه‌تی و پلان	گیلان	فارس
عه‌لی شه‌مخانی	توینته‌ری ریسه‌ر له جقات	خۆراسان	عسره‌ب
سه‌عه‌د جه‌لیلی	توینته‌ری ریسه‌ر له جقات	خۆراسانی ره‌زه‌وی	فارس
مه‌مه‌د حوسین باقری	سه‌رۆکی ناوه‌ندی گشتی هیزه‌ جه‌کداره‌کان	تاران	فارس
عه‌تاتولا سانه‌ی	قه‌رماته‌دی گشتی سوپا (نارتش)	گیلان	فارس
مه‌مه‌د عه‌لی جه‌تقه‌ری	قه‌رماته‌دی سوپای پاسداران	یه‌زه	فارس
عه‌بدوئه‌زه‌را ره‌حمان قه‌زنی	وه‌زیری تاوخوا	خۆراسانی یاکور	تورک
مه‌مه‌د جه‌واد زه‌ریف	وه‌زیری ده‌ره‌وه	تاران	فارس
سه‌ه‌د مه‌مه‌د عه‌لم‌وی	وه‌زیری هه‌والته‌ری	فارس	فارس

دارشتهی نهتهوهیی ئەم ئەنجومەنه بهم شیوازهیه :

پێکهاتهی نهتهوهیی و پارێزگایی ئەنجومەنی باڵای شۆرشیی فەرهنگی

ئەنجومەنی باڵای شۆرشیی فەرهنگی وەک سەرچاوهیهکی باڵای دارشتنی سیاسەت ، دەست نیشان کردنی رێباز ، بریار دان ، ههماهنگی و بهرچاوی پڕونی کار و باری فەرهنگی ، راهینان و توێژینهوهی ولات له چوارچێوهی سیاسەتی گشتی کۆماری ئیسلامی ئێران ئەژمار دهکرنیت و بریارهکانی و پەسەند کرارهکانی ئەم ئەنجومەنه پێویست به جێ به جێ کردنه و وەک یاسا له بهر چاوی دهگیرنیت .

پێکهاتهی پارێزگایی نهندامانی ئەم ئەنجومەنه کاریگهره له دارشتنی سیاسهتهکانی فەرهنگی کۆماری ئیسلامی ئێران بهم شیوازهیه :

تای و تارتای	پله	پاریزگای له دایک یون	تتموه
حسین روحانی	یاسایی (سمرقمی راویزکاری)	سیستان	فارس
محمدعلیرزا موخینیر	سکرتر	خوزستان	فارس
نعمت جانتی	خویمخت	نیسقههان	فارس
نعمت محمد نعمتدی	یاسایی	همسدان	فارس
علیرزا نیغرائی	یاسایی	یازد	فارس
حمید پارساتیا	یاسایی	خواراساتی روزهوی	فارس
غولاعلمی حمداه عادل	یاسایی	تاران	فارس
رهزا داوهری	یاسایی	یازد	فارس
حسین رحیم پور نغزعلدی	یاسایی	خواراساتی روزهوی	فارس
علی نکیهر رهشاد	یاسایی	تاران	فارس
سید علیرزا سدر حوسیتی	یاسایی	گیلان	فارس
محمد رهزا عارف	یاسایی	یازد	فارس
موسین قومی	یاسایی	تاران	فارس
محمد علی کله تهراد	یاسایی	نازه ریایجانی روزهه لاتی	تورک
مفتسور کیگاتیان	یاسایی	تاران	فارس
حوسین کجهویان	یاسایی	تاران	فارس
مهدی گولشانی	یاسایی	نیسقههان	فارس
علی لاریجانی	یاسایی	تمجهف (بنجهک مازنده راتی)	فارس
محمود محمدی غیرائی	یاسایی	کرماتشا	کورد
سابق واعیز زاده	یاسایی	خواراساتی روزهوی	فارس
علی نکیهر ولایتی	یاسایی	تاران	فارس
سید عزیزتولا زهرغاسی	یاسایی	تاران	فارس
عابدولاجاسینی	یاسایی	تاران	فارس
سابق لاریجانی	یاسایی (سمرقمی دهزگای داد)	تمجهف (بنجهک مازنده راتی)	فارس
سید رهزا سالتی شمیری	یاسایی (وهزیری قهرهنگ)	مازندهران	فارس
سید حسین قازی زاده هاشمی	یاسایی (وهزیری تمدروستی)	خواراساتی روزهوی	فارس
محمد قهرهادی	یاسایی (وهزیری زانست)	سیستان	فارس
قهره دین محمدی دانش ناستیانی	یاسایی (وهزیری قیرکاری و راهنجان)	مهرکزی	فارس
مسعود سولتانی قهر	یاسایی (وهزیری وهرزش و لوان)	تاران	فارس
عابدولیرزا رحمانی قهرانی	یاسایی (وهزیری تاووخ)	خواراساتی پاکوری	تورک
سورینا ستاری	یاسایی (جینگری سمرقک کومار)	تاران	فارس
محمد باقر تهویهخت حقیقی	یاسایی (جینگری سمرقک کومار)	گیلان	فارس
شهیدتدوخت مولاییردی	یاسایی (جینگری سمرقک کومار)	نازه ریایجانی روزهه لاتی	تورک
محمد سهرنقرارز	یاسایی (سمرقمی دهنگ و رهنگ)	گیلان	فارس
سید مهدی خاموشی	یاسایی (سمرقمی رینقراده یانگمشه نیسلاهی)	تاران	فارس
نهبوزره نییراهیمی	یاسایی (سمرقمی قهرهنگ و پیموندیهکاتی نیسلاهی)	تاران	فارس
محمد محمدیان	یاسایی (سمرقمی ینگهئ ریمیری له زانکوکان)	نازه ریایجانی روزهه لاتی	تورک
حمید رهزا تمییبی	یاسایی (سمرقمی خمایاتی زانکوکان)	تاران	فارس
گوپرا خفرعلی	یاسایی (سمرقمی نعتومعتی قهرهنگی زان)	قوم	فارس
حمید میرزاده	یاسایی (سمرقمی زانکوی نازاه)	کرمان	فارس
محمد سالک کاشانی	یاسایی (سمرقمی لیزتهی قهرهنگی پارلمان)	نیسقههان	فارس
محمد مهدی زاهدی	یاسایی (سمرقمی لیزتهی قیرکاری پارلمان)	کرمان	فارس
حوسین علی شهریاری	یاسایی (سمرقمی لیزتهی تمدروستی)	سیستان و بلوچستان	بملوج
محمد واعیزی	یاسایی (سمرقمی ستمتری یانگمشه نیسلاهی)	تاران	فارس

دارشتهی نهنهوهیی نهنجومهنی بالای شۆرشی فهرههنگی که گرینگترین سهراچاوه بو برباردان و تهناهنهت دارشتهی یاسا بو کار و باری فهرههنگی ئیران نهژمار دهکریت بهم شیوازهیه :

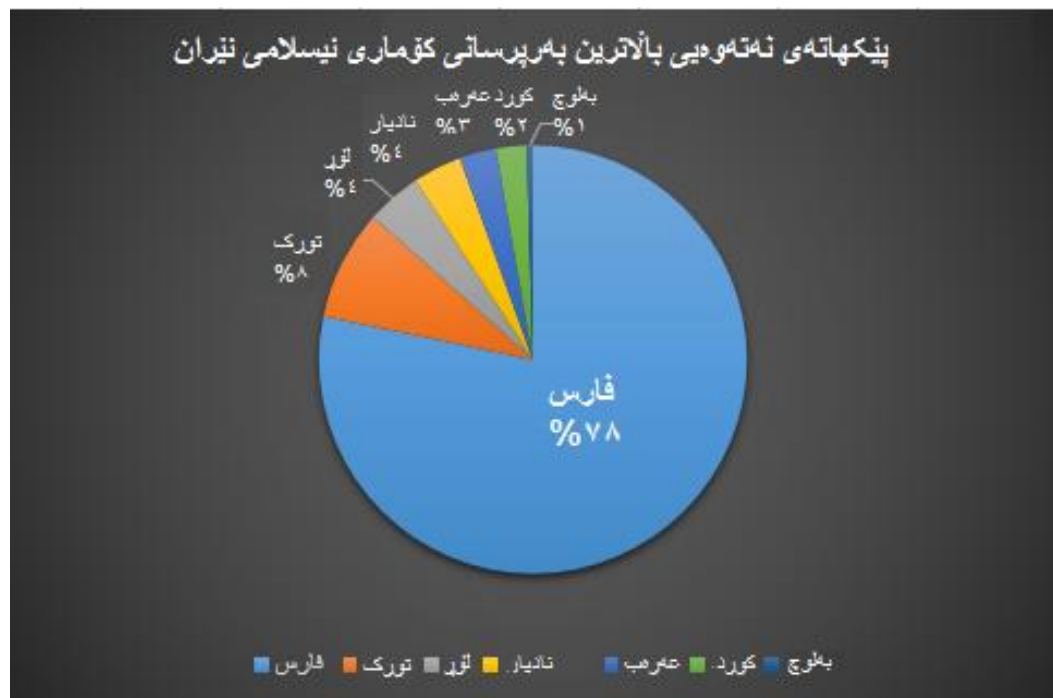
دهرهناجم :

له نوسراوهی بهردهست دا پنکهاتهی ناماری بهرپرسانی بالای کوماری ئیسلامی ئیران هاته بهر باس و وردببینی . ناوانانی وشهیی "بهرپرسی بالآ" پالپشت به پهرتوکی بلاو کراوه له لایهن بهرپوهبهرایهتی (گهشهیی بهرپوهبهرایهتی و سهراچاوهی مروویی سهروک کوماری ئیسلامی – ناوهندی راهینانی بهرپوهبهرانی دهولتهتی) له ژیر ناوی "ناسیاوی لهگهڵ چوارچیوهی حکومهت و دهولتهتی کوماری ئیسلامی ئیران و بهلگهنامهی روانگه" بووه . لهم پهرتوکه دا که چوارچیوهی سیاسی کوماری ئیسلامی ئیران ناسیندراوه باس له بهرپرسانی بالآش کراوه .

پاڤښت به چوارچيويه باس کراو لهم پهرتوکه دا کوی دوسه و شانزه بهرپرسی بالا له کوماری ئیسلامی ئیران له بالاترین ئاست دان که پیکهاتهی نهتهوهیبیان بهم شیوازهیه :

نهنهوه	ژماره ی پله بالاکان	ریژه
فارس	۱۶۹	۷۸%
تورک	۱۸	۸%
لور	۹	۴%
نادیار	۸	۴%
عهرب	۶	۳%
کورده	۵	۲%
بهلوچ	۱	کمتر له ۱%

که دهکرتیت ریژهکهیان بهم شیوازه بخهینه بهر دهست :

ههروهک دینه بهر چاو ۷۸% ی پله و پسته بالاکانی ئیران له بهر دهستی نهتهوهی فارس دایه که پیکهاتهی پاریزگایی هم پوستانه بهم شیوازهیه :

پاریژگا	ژماره‌ی بیررسه بئلاکان	ژماره‌ی داتیشتون
تاران	۴۹	۱۲/۴۵۰/۰۰۰
نیسقه‌هان	۲۴	۴/۸۷۹/۳۱۲
ماژندهران	۱۶	۳/۰۷۳/۹۴۳
خؤراسانی ره‌دوی	۱۴	۵/۹۹۴/۴۰۲
کرمان	۱۱	۲/۹۳۸/۹۸۸
سیمتان	۱۰	۶۳۱/۲۱۸
گیلان	۹	۲/۴۸۰/۸۷۴
قوم	۹	۱/۱۵۱/۶۷۲
ییزد	۸	۱/۰۷۴/۴۲۸
همسەدان	۸	۱/۷۵۸/۲۶۸
نازه‌رییجانی رۆژه‌ه‌لآت	۸	۳/۷۲۴/۶۲۰
فارس	۸	۴/۵۹۶/۶۵۸
خؤزستان	۷	۴/۵۳۱/۷۲۰
کرماتشا	۵	۱/۹۴۵/۲۲۷
مهرکتری	۴	۱/۴۱۳/۹۵۹
نازه‌رییجانی رۆژناوا	۴	۳/۰۸۰/۵۷۶
ولآتی عئراق	۴	-
تادیار	۴	-
خؤراسانی یاکور	۳	۸۶۷/۷۲۷
لؤزستان	۳	۱/۷۵۴/۲۴۳
قمزوین	۲	۱/۲۰۱/۵۶۵
زه‌تجان	۲	۱/۰۱۵/۷۳۴
خؤراسانی یاشور	۱	۷۳۲/۱۹۲
هؤرمؤزگان	۱	۱/۵۷۸/۱۸۳
یوتسه‌هر	۱	۱/۰۳۲/۹۴۹
نهمیورز	۱	۲/۴۱۲/۵۱۳
گؤنستان	۱	۱/۷۷۷/۰۱۴
لؤزستان	۱	۱/۷۵۴/۲۴۳